

## Macro-economie: conjunctuur, innovatie en groei (F000636)

**Cursusomvang** (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

**Studiepunten 6.0**

**Studietijd 180 u**

**Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025**

A (semester 1)

Engels

Gent

zelfstandig werk

hoorcollege

werkcollege

**Lesgevers in academiejaar 2024-2025**

Heylen, Freddy

EB21

Verantwoordelijk lesgever

**Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025**

**stptn**

**aanbodsessie**

Educatieve Master of Science in de economie (afstudeerrichting economische wetenschappen)

6

A

Master of Science in de algemene economie

6

A

Master of Science in Economics

6

A

Master of Science in Economics (Double Degree)

6

A

Uitwisselingsprogramma Economie en Bedrijfskunde

6

A

### Onderwijsstalen

Engels

### Trefwoorden

Conjunctuur, economische groei, inkomenskloof tussen rijke en arme landen, werkgelegenheid, werkloosheid, inkomensongelijkheid, rentevoet, inflatie, macro-economisch beleid, duurzaamheid

### Situering

De macro-economie bestudeert de werking van een economie in haar geheel. Dit omvat analyse van de economische groei op lange termijn, de conjunctuur, de werkgelegenheid en werkloosheid, de inflatie, enz. Centraal in "Macro-economie: conjunctuur, innovatie en groei" staan de moderne groeitheorie, de intergenerationele macro-economie, en de moderne conjunctuuranalyse (de nieuw-klassieke real business cycle theorie, nieuw-keynesiaanse modellen, behavioural macro modellen). De studenten leren relevante theorieën en modellen kennen, en gebruiken die ook om antwoorden te vinden op actuele beleidsvraagstukken met betrekking tot demografische verandering, ongelijkheid, klimaatverandering, overheidsschuld, innovatie en productiviteit,...

### Inhoud

- De economische groei op lange termijn:
  - het Solow-model, het convergentiedebat, het 'augmented' Solow-model van Mankiw, Romer and Weil (1992)
  - de endogene-groeitheorie
  - het Diamond model van overlappende generaties (OLG)
  - confrontatie van theorieën en feiten, empirisch onderzoek over de determinanten van het inkomen per capita en de economische groei van landen op lange termijn
  - toepassingen op actuele thema's met belangrijke intergenerationele dimensie (huidige versus toekomstige generaties) en/of intragenerationele dimensie (ongelijkheid). De meeste van deze toepassingen zijn dan ook relevant binnen het duurzaamheidsdebat. Behandelde thema's betreffen o.
    - a. vergrijzing, pensioenhervorming en macro-economische prestaties;

(Goedgekeurd)

demografische verandering, langdurige stagnatie en de impact van automatisering; klimaatverandering en de macro-economische en intergenerationele effecten van milieugerelateerd begrotingsbeleid (carbon taxes,...); R&D en innovatie; dynamische (in)efficiëntie en optimaal begrotingsbeleid.

- De nieuw-klassieke macro-economie: uitgangspunten (o.a. rationele verwachtingen) en beleidsimplicaties
- Moderne conjunctuuranalyse en effecten van macro-economisch stabilisatiebeleid
  - Nieuw-klassieke conjunctuuranalyse: 'real business cycle' theorie
  - Moderne nieuw-keynesiaanse conjunctuuranalyse (DSGE): imperfecte concurrentie, oorzaken en gevolgen van nominale en reële rigiditeit
  - Empirisch onderzoek naar de relevantie en de impact van vraag- en aanbodschokken op de conjunctuur (o.a. VAR-analyse), en naar de relevantie van de bestudeerde modellen.
  - 'Rethinking macroeconomics' na de financiële en economische crisis: o.a. heterogene agenten, alternatieven voor rationele verwachtingen ('behavioural macroeconomics') en hun implicaties voor de conjunctuurbeweging en de effecten van macro-economisch beleid.
- Analyse van inflatie en/of werkloosheid (naargelang er tijd is). Mogelijke topics :
  - Begrotingsbeleid en inflatie
  - De 'terugkeer' van hysteresis

De analysemethode is zowel grafisch-intuïtief als formeel. Inzake formele methode worden meerdere modellen uitgewerkt (bijv. endogene groei modellen met o.a. dynamische optimalisering, Diamond model van overlappende generaties,...).

### Begincompetenties

Een basis cursus micro-economie en een basis cursus macro-economie, met daarin o.a. het IS-LM-BP-model (Mundell-Fleming model) en het AD-AS-model, de Phillips-curve. Basiskennis inzake langetermijngroei (Solow-model) is sterk aanbevolen. Goede beheersing van wiskundige technieken van optimalisering.

### Eindcompetenties

- 1 De basisveronderstellingen van de neoklassieke en de endogene-groei theorie kennen. Toelichten welke variabelen en welke mechanismen binnen die theorieën de economische groei, het inkomen per capita, en andere variabelen (bijv. de marginale productiviteit van kapitaal en de rente) bepalen. De relevantie van neoklassieke en endogene-groei modellen evalueren en duiden aan de hand van confrontatie met 'stylized facts' en andere empirische bevindingen over de ontwikkeling van rijke en arme landen in de wereld.
- 2 Uitbreidingen van basis groei modellen met het oog op de analyse van actuele beleidsvraagstukken begrijpen en de gekozen aanpak, doelstellingen en resultaten toelichten. In het bijzonder beheers je uitbreidingen van het Diamond OLG model met betrekking tot vraagstukken gerelateerd aan vergrijzing en pensioenproblematiek, ongelijkheid, en klimaatverandering. Van daaruit bewust nadenken over de ruimere context en maatschappelijke impact van macro-economische ontwikkelingen en macro-economisch beleid.
- 3 De uitgangspunten en beleidsimplicaties van de nieuw-klassieke macro-economie kennen en uiteenzetten. Die (beleids)implicaties illustreren in concrete situaties. Rationele verwachtingen algemeen definiëren, en afleiden in een concreet model. De beperkingen van rationele verwachtingen uiteenzetten, en alternatieven voor rationele verwachtingen definiëren (bijv. heuristics). De veronderstellingen aan de basis van de nieuw-klassieke conjunctuurtheorie ('monetary surprise' theorie, RBC theorie) en aan de basis van de nieuw-keynesiaanse conjunctuurtheorie kennen en toelichten.
- 4 De impact van exogene schokken en van monetaire of budgettaire beleidsingrepen op de macro-economische activiteit (bbp) en de belangrijkste macro-economische variabelen (gezinsconsumptie en investeringen, werkgelegenheid, reëel loon, rentevoet, prijspeil) analyseren en verklaren binnen moderne conjunctuurtheorieën: de standaard 'real business cycle' theorie, de moderne nieuw-keynesiaanse theorie en "behavioural macro" modellen. De sterktes en zwaktes van deze theorieën/modellen kennen en toelichten.
- 5 De methoden van modern onderzoek naar (i) de determinanten van de economische groei en de werkgelegenheid op lange termijn en (ii) de

determinanten van de conjunctuur, begrijpen en toelichten: dynamische optimalisering, OLG modellering, panel data econometrie, model kalibratie en simulatie, VAR analyse.

De wiskundige formulering van geziene theorieën en van cruciale relaties binnen aangebrachte modellen (bijv. voorwaarden voor een optimum) begrijpen en intuïtief verklaren.

6 De geziene theorieën (bijv. real business cycle theorie, endogene groeitheorie) en methoden (bijv. dynamisch optimaliseren) toepassen om voorgelegde, toegankelijke vraagstukken over conjunctuur en groei op te lossen, in samenwerking met medestudenten, maar ook alleen. Eenvoudige economische modellen kunnen uitwerken.

7 Lezen, begrijpen, en de hoofdlijnen (belangrijke veronderstellingen, methoden, resultaten) rapporteren van bij de cursus aansluitende toegankelijke papers uit de macro-economische literatuur.

#### **Creditcontractvoorwaarde**

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

#### **Examencontractvoorwaarde**

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

#### **Didactische werkvormen**

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

#### **Toelichtingen bij de didactische werkvormen**

Hoorcollege: Ex cathedra onderwijs waarin basiskennis wordt aangereikt

Werkcollege: Interactief onderwijs met ruime inbreng vanwege de studenten bij de opbouw van de theorie en bij de toepassing van de verworven kennis.

Zelfstandig werk: Op verschillende tijdstippen worden oefeningen gegeven die de studenten thuis maken. Ze krijgen feedback over hun oplossingen. Studenten worden ook geacht om zelfstandig een aangeboden selectie van aanvullende wetenschappelijke literatuur door te nemen. Hierop worden ze ook bij het examen getoetst.

#### **Studiemateriaal**

Type: Syllabus

Naam: Macroeconomics: Business Cycles, Innovation and Growth

Richtprijs: € 10

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Bijkomende info: De verantwoordelijk lesgever stelt een syllabus ter beschikking van de studenten, zowel op papier als online. Die bevat uitgeschreven teksten voor de belangrijkste onderdelen van de cursus.

Type: Slides

Naam: Macroeconomics: Business Cycles, Innovation and Growth

Richtprijs: € 10

Optioneel: ja

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Bijkomende info: Slides worden de dag voor de les via Ufora beschikbaar gemaakt. De vermelde richtprijs geldt enkel voor wie de slides afdrukt. Bovendien is bepalend hoeveel dia's op een pagina afgedrukt worden.

Type: Reader

Naam: Macroeconomics: Business Cycles, Innovation and Growth

Richtprijs: € 10

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Bijkomende info: De reader omvat artikels en working papers uit de recente literatuur (cf. toepassing van de cursushoud op actuele thema's en beleidsvraagstukken). Die worden ter beschikking gesteld via Ufora. Ik kies ervoor de reader niet 'optioneel' te noemen omdat die ook cursusmateriaal bevat. Het is belangrijk dat studenten dit materiaal verwerken en beheersen.

### Referenties

- Heylen, F., 2020, Macro-economie, Owl Press, Borgerhoff & Lambergts, 4de editie, hoofdstukken 16-17.
- Jones, C.I. en Vollrath, D., 2023, Introduction to Economic Growth, WW Norton, 4de editie.
- Carlin, W. en Soskice, D., 2023, Macroeconomics: Institutions, instability, and inequality, Oxford University Press.
- De Vroey, M. 2016, A History of Macroeconomics: from Keynes to Lucas and Beyond, Cambridge University Press.

### Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studenten kunnen voor vakinhoudelijke begeleiding een beroep doen op een assistent. Indien nodig of gewenst is ook de verantwoordelijke lesgever aanspreekbaar.

Interactieve ondersteuning via Ufora (o.a. discussieforum).

Tussentijdse oefeningen (determinanten van economische groei, dynamisch optimaliseren, OLG, RBC,...), waarop feedback wordt verstrekt.

### Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

### Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie met open vragen

### Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie met open vragen

### Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

### Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

### Toelichtingen bij de evaluatievormen

Volledig schriftelijk examen of combinatie van schriftelijk examen (+/- 15/20 punten) met mondeling examen (+/- 5/20 punten). De studenten dienen vooraf via Ufora kenbaar te maken welke formule ze verkiezen. Het mondeling examen mag schriftelijk worden voorbereid. Open vragen.

### Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie (100%)